

Rapport: Kartläggning Kreativa platser Västra Götaland 2022

"... verksamheter inom småskalig, hantverksmässig design och form, slöjd, hantverk och konsthantverk som erbjuder resurser för egen produktion, vilka med fördel kan nyttjas av flera... där utövarna själva kan producera småskaligt och hantverksmässigt och det finns utrustning eller lokaler att tillgå som man av olika skäl inte kan stå för själv."

Bildmaterial

Framsida:

- Kinaugnen i Väla, Lidköping. Foto: Börje Eriksson
- Attic Studio, Göteborg. Foto: Rosanne Elfstrand
- Väveriet i Mejeriet, Orust. Foto: Elisabet Staf
- Navet Maker Space, Borås. Foto: Johan Nyberg, Mediapoolen

Baksida:

- Kinnekulle Tuftakademi, Götene. Foto: Tina Frausin
- Väveriet Uddebo, Tranemo. Foto: Kalle Magnusson
- Folkateljén, Egnahemsfabriken, Tjörn. Foto: Annika Westlund

Alla bilder publicerade med tillstånd av respektive utövare eller verksamhet.

Innehåll

	Sida
Sammanfattning	5
1. Inledning och bakgrund	6
1.1. Form och Folk	6
2. Kartläggningen Kreativa platser Västra Götaland	7
2.1. Uppdragsgivare och referensgrupp	7
2.2. Uppdrag och syfte	7
2.3. Genomförande	7
2.4. Tidplan	7
3. Definitioner	7
3.1. Kreativa platser	7
3.2. Produktion	8
3.3. Kreativa kluster och mötesplatser	8
4. Avgränsningar	8
4.1. Innehåll och upplägg	8
- 4.1.1. Inriktningar	8
- 4.1.2. Huvudmän	8
- 4.1.3. Målgrupper	8
- 4.1.4. Kreativa kluster och mötesplatser	8
- 4.1.5. Ambassadörer för Form och Folk	9
4.2. Geografi	9
4.3. Nulägesbeskrivning	9
4.4. Kartläggningen omfattar inte	9
5. ”Var bubblar det?” – Kreativa platser i Västra Götaland	9
5.1. Övergripande	9
5.2. Kreativa platser i Boråsregionen Sjuhärad	10
- 5.2.1. Kreativa kluster och mötesplatser	10
- 5.2.2. Ambassadörer för Form och Folk	10
5.3. Kreativa platser i Fyrbodalsregionen	10
- 5.3.1. Kreativa kluster och mötesplatser	10
- 5.3.2. Ambassadörer för Form och Folk	10
5.4. Kreativa platser i Göteborgsregionen	11

- 5.4.1. Kreativa kluster och mötesplatser	11
- 5.4.2. Ambassadörer för Form och Folk	11
5.5. Kreativa platser i Skaraborgregionen	11
- 5.5.1. Kreativa kluster och mötesplatser	12
- 5.5.2. Ambassadörer för Form och Folk	12
6. Slutsatser	12
7. Att ta med sig i det fortsatta arbetet	12
7.1. Kartläggningens resultat	12
7.2. Nätverksarbete	12
7.3. Resurser inom universitet och högskola	13
7.4. Uppföljning	13
Bilaga:	14
<i>Källor</i>	
- Intervjuer/kontakter	14
- Boråsregionen Sjuhärad: Utövare; Institutioner, företag, föreningar, m.fl.	14
- Fyrbodalsregionen: Utövare; Institutioner, företag, föreningar, m.fl.	14
- Göteborgsregionen: Utövare; Institutioner, företag, föreningar, m.fl.	15
- Skaraborgsregionen: Utövare; Institutioner, företag, föreningar, m.fl.	15
- Kommuner	16
- Kommunalförbund	17
- Västra Götalandsregionen	17
- Dokument (i urval)	17
- Digitala källor (i urval)	18

Rapport:

Kartläggning Kreativa platser Västra Götaland 2022

Sammanfattning

På uppdrag av Textilmuseet har genomförts, under perioden mars – maj 2022, en kartläggning av s k Kreativa platser för småskalig, hantverksmässig produktion inom design och form, konsthantverk, hantverk och slöjd i Västra Götaland. Det huvudsakliga syftet med kartläggningen är utgöra ett underlag för det fortsatta arbetet med Form och Folk/Designnod Västra Götaland.

Kreativa platser definieras i kartläggningen som verksamheter inom småskalig, hantverksmässig design och form, slöjd, hantverk och konsthantverk som erbjuder resurser för egen produktion, vilka med fördel kan nyttjas av flera. Det betyder verksamheter där utövarna själva kan producera småskaligt och hantverksmässigt och det finns utrustning eller lokaler att tillgå som man av olika skäl inte kan stå för själv. Verksamheten ska ha någon form av stabilitet, långsiktighet och/eller utvecklingspotential.

Kartläggningen har genomförts av en ensamutredare, genom mailkontakter, samtal och intervjuer med utövare, branschföreträdare, företag, institutioner och offentliga verksamheter samt med ansvariga för kultur respektive näringsliv i de 49 kommunerna i Västra Götaland samt med deras motsvarigheter i de fyra kommunalförbunden. Kunskapsinhämtning har också skett genom internet och skriftliga källor.

Kartläggningen har identifierat 79 kreativa platser i 27 av Västra Götalands 49 kommuner, vilka i olika grad och omfattning motsvarar den definition av kreativa platser som har gjorts för kartläggningen. I vissa fall handlar det om direkt tillgång till specifik utrustning och/eller lokaler som erbjuds genom medlemskap eller uthyrning. I andra fall rör det sig om verksamheter med en vidare definition och/eller som är under utveckling och där man ännu inte har förverkligat sina planer på resurser, verkstäder eller utrustning, men är på gång. Kartläggningen har också identifierat 24 verksamheter som benämns kreativa kluster eller kreativa mötesplatser, vilka kan sprida ringar på vattnet och utgöra grogrund för kreativa platser. De erbjuder inte alltid produktionsresurser enligt kartläggningens definition, men har en viktig funktion då de kan utgöra plattform eller grogrund för kreativa platser. Dessutom har identifierats såväl kreativa platser som kreativa kluster och mötesplatser som initialt kan vara ”ambassadörer” och bidra till utvecklingen av arbetet med Form och Folk.

Arbetet med kartläggningen har tagits emot väl av respondenterna, såväl utövare, branschföreträdare, företag, institutioner som offentliga verksamheter, vilka överlag visat ett positivt intresse för uppdraget. Behovet av lokaler och/eller utrustning som kan nyttjas gemensamt är stort samtidigt, som det kan vara svårt att få en överblick över vad som finns och var. Möjlighet att ta del av den färdiga kartläggningen kan för många vara en väg att få tillgång till dessa resurser. Det finns därmed ett stort intresse att få ta del av det färdiga resultatet. Detta ingår dock inte i uppdraget med kartläggningen utan får tas vidare i arbetet med utvecklingen av Form och Folk/Designnod Västra Götaland.

Kartläggningen har genomförts under mars – maj 2022 och har slutrapporterats till uppdragsgivaren Textilmuseet 2022-05-31.

Tack!

Under arbetet med kartläggningen har jag varit i kontakt med otroligt många personer och verksamheter som på olika sätt arbetar med och för design och form, konsthantverk, hantverk och slöjd i Västra Götaland. De har alla bidragit till denna kartläggning av kreativa platser i Västra Götaland 2022. Jag vill rikta ett stort tack till dem för visat engagemang i arbetet med kartläggningen.

Göteborg 2022-06-08

Ann Bergström, projektledare

1. Inledning och bakgrund

Textilmuseet har sedan 2020 ett regionalt uppdrag att utveckla Designnod Västra Götaland¹. Detta sker under rubriken Form och Folk, vilket tidigare var ett regionalt nätverk för utövare inom form och design i samarbete med Västra Götalandsregionen (VGR), Konsthantverkscentrum, m.fl. Som ett underlag för en kommande nystart och vidare utveckling av projektet Form och Folk har Textilmuseet beställt en kartläggning av s k kreativa platser i Västra Götaland. (*Se definition nedan*) Form och Folk utvecklas i samarbete med Förvaltningen för kulturutveckling, VGR.

1.1. Form och Folk ²

”Form och Folk är en långsiktig satsning på området design och form, konsthantverk, hantverk och slöjd. Form och Folk återstartade 2021 inom ramen för designnod Västra Götaland för en mer långsiktig och stabil utveckling med syfte att synliggöra det rika form- och designområdet i Västra Götaland.” (*Ur uppdragsbeskrivning Kartläggning Kreativa platser Västra Götaland*)

Form och Folk syftar till att synliggöra det rika form- och designområdet i Västra Götaland, för att inspirera till nyskapande, cirkulär ekonomi och en hållbar livsstil. Huvudsaklig målgrupp är utövare inom småskalig, hantverksmässig design och form, konsthantverk, hantverk och slöjd. Andra målgrupper är konsumenter, företrädare för institutioner och en formintresserad allmänhet.

Genom att samla aktiviteter, projekt och branschatsningar under titeln Form och Folk vill vi stimulera till fortsatt samarbete och samverkan för att gårdagens hantverkskunskap ska möta designkunskap för morgondagens generationer. Genom att samla aktiviteter, projekt och branschatsningar vill Form och Folk stimulera till fortsatt samarbete och samverkan för att gårdagens hantverkskunskap ska möta designkunskap för morgondagens generationer.

I Västra Götaland finns anrika miljöer där ett gediget form- och hantverkskunnande växt fram under lång tid. Form och Folk vill ta tillvara detta för att öka kunskapen om hållbara material och närproducerad form och design som bidrar till hållbar utveckling och fint gestaltad livsmiljö. Tillsammans med formutövare, designer, slöjdare, konsthantverkare, institutioner och intresserad allmänhet vill Form och Folk lyfta det rika form- och designområdet i Västra Götaland.

I *Kulturstrategi Västra Götaland 2020-2023* finns följande prioriteringar:

- Utveckla Västra Götaland som kunskapsnav för design, mode och konsthantverk i samarbete med Röhsska museet, Textilmuseet, Rörstrand museum och andra aktörer.
- Främja formgivning, slöjd och hantverk genom samverkan mellan utövare, intresseorganisationer, företag och forskning samt genom att matcha hantverkskunnande med industrins och besöksnäringens behov
- Utveckla natur- och kulturarvsresidens inom slöjd, bygghantverk och kulturmiljövård för att främja forskning, utveckling, internationella och interkulturella utbyten och lärande
- Medverka till hållbar utveckling och interkulturell dialog genom att främja invånarnas, särskilt barn och ungas, intresse för slöjd, hantverk och återbruk.

I Form och Folk ingår:

- Programaktiviteter för allmänhet och bransch
- Evenemang och utställningar
- Projekt, kurser, platser, museer och nätverksdialog
- Kommunikation och berättelser via sociala medier
- Utveckling av kulturföretagande (KKN)
- Turismsamverkan

---

¹ <https://www.vgregion.se/om-vgr/bestall-eller-ladda-ner-material/kulturstrategi2020/>

² https://www.instagram.com/folkochform_vgr/
<https://www.facebook.com/FOLKOCHEFORM>

Form och Folk vill ha ett öppet inkluderande förhållningssätt och skapas inledningsvis genom att utveckla ett regionalt nätverk med utövarna. Dialogen fokuserar på hur man tillsammans utvecklar och synliggör form och design i hela Västra Götaland.”

2. Kartläggningen Kreativa platser Västra Götaland 2022

2.1. Uppdragsgivare och referensgrupp

Uppdragsgivare för kartläggningen är Textilmuseet, som har ett regionalt uppdrag att vara nod inom designområdet i Västra Götaland. Samverkanspartner har varit Förvaltningen för kulturutveckling samt Koncernavdelningen Kultur, VGR.

Referensgrupp

I uppdragets referensgrupp har ingått representanter för Textilmuseet, Förvaltningen för kulturutveckling VGR, Business Region Göteborg samt Higab. Referensgruppens uppgift har varit att utgöra ett stöd i arbetet med kartläggningen samt vara bollplank och bidra med för kartläggningen relevanta kontakter och information.

- Ulrika Kullenberg, museichef, Textilmuseet
- Katarina Karlsson, hemslöjds konsult, Förvaltningen för kulturutveckling, VGR
- Rasmus Heyman, gruppchef Kulturella och kreativa näringar (KKN), Business Region Göteborg/Göteborgs stad
- Claes Boman, projektledare, Bagih/Higab, Göteborgs stad

2.2. Uppdrag och syfte

Uppdraget har inneburit att identifiera och kartlägga Västra Götalands kreativa platser inom design och form, konsthantverk, slöjd och hantverk, i 49 kommuner och fyra regionalförbund. Syftet med kartläggningen är att ta fram ett underlag för det fortsatta arbetet med utvecklingen av Form och Folk/ Designnod Västra Götaland.

Kartläggningen ska redovisa både sådant som redan är etablerat och igång, men också sådant som är under utveckling, i uppbyggnadsskede eller som planeras. Den färdiga kartläggningen består dels av en sammanfattande rapport dels en förteckning över de kreativa platser i Västra Götaland som identifierats i enlighet med definitionen nedan.

2.3. Genomförande

Kartläggningen har genomförts av en ensamutredare genom mailkontakter, samtal och intervjuer med utövare, branschföreträdare, företag, institutioner och offentliga verksamheter. Frågan om kreativa platser har också mailats till ansvariga för kultur respektive näringsliv i de 49 kommunerna i Västra Götaland samt deras motsvarigheter i de fyra kommunalförbunden. Av de 49 kommunerna har sex meddelat att det inte finns några kreativa platser enligt definitionen i deras kommun. 18 kommuner har inte svarat.

Kunskapsinhämtning har också skett genom internet och skriftliga källor. (*Se bilaga*)

2.4. Tidplan

Kartläggningen har genomförts under mars – maj 2022. Kartläggningen har slutrapporterats till uppdragsgivaren Textilmuseet 2022-05-31.

3. Definitioner

3.1. Kreativa platser

Kreativa platser definieras i kartläggningen som verksamheter inom småskalig, hantverksmässig design och form, slöjd, hantverk och konsthantverk som erbjuder resurser för egen produktion, vilka med fördel kan nyttjas gemensamt, av flera. Det betyder verksamheter där utövarna själva kan producera småskaligt och hantverksmässigt och det finns utrustning eller lokaler att tillgå som man av olika skäl inte kan stå för själv.

Verksamheten ska vara öppen för utövare och ha någon form av stabilitet, långsiktighet och/eller utvecklingspotential.

3.2. Produktion

Produktion definieras i kartläggningen som småskalig, hantverksmässig design och form, konsthantverk, hantverk och slöjd. Utövaren gör, skapar själv, sin produkt.

3.3. Kreativa kluster och mötesplatser

Kartläggningen har också identifierat verksamheter som i förteckningen benämns kreativa kluster eller kreativa mötesplatser. Dessa erbjuder inte alltid produktionsresurser enligt kartläggningens definition, men har en viktig funktion då de fungerar som plattform eller grogrund för befintliga och nya kreativa platser.

4. Avgränsningar

4.1 Innehåll och upplägg

Kartläggningens inriktning är småskalig, hantverksmässig form och design, konsthantverk, slöjd och hantverk. Den är indelad utifrån kommun respektive efter delregion i Västra Götaland.

4.1.1. Inriktningar

Då de kreativa platserna oftast inte enbart riktar sig mot någon av inriktningarna design och form, konsthantverk eller slöjd och hantverk, har det har inte varit meningsfullt att göra en indelning efter dessa. I kartläggningens förteckning anges de inriktningar som verksamheterna själva har angett på sin hemsida eller i mailkontakt.

I resultatet av kartläggningen kan konstateras att den företrädesvis redovisar kreativa platser med inriktning mot konsthantverk, hantverk och slöjd. Orsaken till detta torde vara att utövare inom dessa inriktningar ofta har behov av utrustning eller lokaler, för sin egen småskaliga, hantverksmässiga produktion, som man av olika skäl inte kan stå för själv. Utövare inom designområdet arbetar mer på ett annat sätt, i datorn, och gör inte själv sina produkter i samma utsträckning, utan lägger ut arbetet på andra producenter. (Jfr SPOK³)

4.1.2. Huvudmän

De kreativa platserna i kartläggningen drivs genom en rad olika huvudmän och organisationsformer; föreningar och medlemsorganisationer, studieförbund, egenföretagare och kommuner. För att utövare ska få tillgång till utrustning och/eller lokaler krävs oftast någon form av medlemskap eller hyreskontrakt.

4.1.3. Målgrupper

Kartläggningen har i första hand fokuserat på kreativa platser för professionella och semiprofessionella utövare. Härfter är målgruppen den intresserade allmänheten. Här kan gränsen ibland vara flytande och kartläggningens utgångspunkt har här varit ett generöst förhållningssätt. Många ideella krafter är inte sällan de som håller en verksamhet vid liv.

4.1.4. Kreativa kluster och mötesplatser

Kartläggningen har också identifierat verksamheter som benämns kreativa kluster eller kreativa mötesplatser. Dessa erbjuder inte produktionsresurser enligt kartläggningens definition, men har tagits med då de har en viktig funktion som plattform eller grogrund för kreativa platser. Kreativa kluster redovisas i separat dokument.

---

³ <https://s-p-o-k.se/sv/om-spok/spok-vaestra-goetaland>

4.1.5 *Ambassadörer för Form och Folk*

Flera identifierade kreativa platser och kreativa kluster kan, både i sin verksamhet och genom sina kontakter med andra kreativa platser och utövare, fungera som ambassadörer för Form och Folk och på så sätt bidra till utvecklingen av arbetet med detta.

4.2. Geografi

Kartläggningen omfattar det geografiska området Västra Götaland, med 49 kommuner indelade i fyra kommunalförbund; Boråsregionen Sjuhärad, Fyrbodalsregionen, Göteborgsregionen samt Skaraborgsregionen.

4.3. Nulägesbeskrivning

Kartläggningen gör inte anspråk på att vara heltäckande, utan ger en övergripande nulägesbeskrivning av kreativa platser i Västra Götaland våren 2022.

4.4. Kartläggningen omfattar inte

Kartläggningen omfattar inte produktionslokaler och eller -utrustning som finns inom utbildningsområdet; universitet, högskola, ungdomsskola. Däremot ingår i viss omfattning studieförbundens verksamheter, i den mån dessa motsvarar det kartläggningen söker.

Kartläggningen omfattar inte heller lokala producenter av exempelvis serie- eller legotillverkning eller andra företag med egen produktion. Detta kartläggs inom ramen för SPOK⁴.

Makerspaces ingår i de fall dessa är relevanta för kartläggningens inriktningsområden.

5. ”Var bubblar det?”- Kreativa platser i Västra Götaland

5.1. Övergripande

Kartläggningen har identifierat 79 kreativa platser i 27 av Västra Götalands 49 kommuner, vilka i olika grad motsvarar den definition av kreativa platser som har gjorts för kartläggningen. I vissa fall handlar det om direkt tillgång till utrustning och/eller lokaler som erbjuds genom medlemskap eller uthyrning. I andra fall rör det sig om verksamheter med en vidare definition och/eller som är under utveckling och där man ännu inte har fullt ut förverkligat sina planer på resurser, verkstäder eller utrustning, men är på gång. I flera fall bedriver kommun eller studieförbund verksamheter som kan definieras som kreativa platser, där medborgarna erbjuds tillgång till utrustning och lokaler. Nedan presenteras några av dessa kreativa platser per delregion och kommun. Samtliga identifierade kreativa platser i Västra Götaland redovisas i kartläggningens huvuddokument.

(Se dokument: Slutversion Kartläggning Kreativa platser Västra Götaland 2022-05-31)

Kartläggningen har också identifierat 24 verksamheter som benämns kreativa kluster eller kreativa mötesplatser, vilka kan sprida ringar på vattnet och dra till sig nya kreativa platser. De kan inte erbjuda produktionsresurser enligt kartläggningens definition, men har tagits med då de är betydelsefulla för att småskalig hantverksmässig egenproduktion ska kunna finnas och utvecklas, både i den egna kommunen och i andra kommuner i regionen. Dessa redovisas i texten nedan samt i separat dokument.

(Se dokument: Slutversion Kreativa kluster och mötesplatser Västra Götaland 2022-05-31)

I varje delregion finns kreativa platser och kreativa kluster som kan fungera ”ambassadörer” för utvecklingen av arbetet med Form och Folk, både i sin verksamhet och genom sina kontakter med andra kreativa platser och utövare. Dessa redovisas nedan samt är särskilt markerade i kartläggningens huvuddokument över kreativa platser i Västra Götaland.

---

⁴ <https://s-p-o-k.se/sv/om-spok/spok-vaestra-goetaland>

5.2. Kreativa platser i Boråsregionen Sjuhärad

Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Utricehamn, Vårgårda

Bollebygd, Borås, Mark och Tranemo är de kommuner som samlar flest kreativa platser i Boråsregionen Sjuhärad.

- I Bollebygd finns Hållbarhetsverkstan och Nedergårdens Garn.
- I Borås kan nämnas LM Konstform för konsthantverk, Textilmuseets DIY, Verktygsbiblioteket Sjöbo och Ålgården - Konstnärernas verkstäder och galleri. Makerspaces under utveckling är DOTANK Center och Navet Makerspace, som båda vill vidga sin verksamhet mot utövare.
- I Marks kommun finns exempelvis Marks Konstgrafiska verkstad, Ateljén på Rydals museum, Rydal Swedish International Weaving/Vävcenter Sjuhärad och Vävstugan i Skene. Rydal ingår också i EU-projektet BeCULTOUR, tillsammans med Forsvik i Karlsborgs kommun, där planer på en "kulturfabrik" i Rydal ingår.
- I Tranemo finns Gula Fabriken med tillgång till utrustning för hantverk och konsthantverk och på Väveriet Uddebo är en Maker space, en keramikverkstad och textilverkstaden Ateljé Så Unik/Åsa Starrén under utveckling.

5.2.1. Kreativa kluster och mötesplatser

Kreativa kluster och mötesplatser som kan nämnas i Boråsregionen Sjuhärad är Gula Huset, Väveriet Uddebo och Lustigkulle i Tranemo, Rydals Museum i Mark och Textilmuseet samt Science Park Borås i Borås. Rydal ingår också i EU-projektet BeCULTOUR tillsammans med Forsvik i Karlsborgs kommun.

5.2.2. Ambassadörer för Form och Folk

Kreativa platser samt kreativa kluster och mötesplatser i Boråsregionen Sjuhärad som inledningsvis kan fungera som ambassadörer för Form och Folk:

- LM Konstform, Navet Makerspace och Textilmuseet, Borås
- Rydals museum och Rydal Swedish International Weaving/Vävcenter Sjuhärad i Rydal, Mark
- Gula Fabriken, Gula Huset samt Väveriet Uddebo, Tranemo
- Nätverket utveckling & kultur i Fåglavik, Herrljunga

5.3. Kreativa platser i Fyrbodalsregionen

Bengtstors, Dals-Ed, Färgelanda, Lysekil, Mellerud, Munkedal, Orust, Sotenäs, Strömstad, Tanum, Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg, Åmål

I Fyrbodal finns flera kreativa platser företrädesvis i Bengtstors, på Orust och i Åmål.

- I Bengtstors kommun finns de kreativa platserna främst i Dals-Långed. Här finns Studio Växt och Långeds Garderob som är under utveckling med sömnadsmöjligheter. Mötesplats Steneby och Stenebyskolan har ett samarbetsprojekt med en testbädd för möbel- och inredningsbranschen med fokus på trä. I kommunen ligger också Halmens Hus med särskilda kunskaper inom ett specifikt hantverk.
- På Orust finns Väveriet i Mejeriet, där det tidigare kultursystem Östra Orust haft betydelse.
- I Tanum ligger KKV Bohuslän - Konstnärernas kollektivverkstad med en lång och väl etablerad verksamhet.
- I Fengersfors i Åmål ligger Not Quite som erbjuder såväl verkstäder som andra verksamheter för utövare inom kartläggningens uppdragsområde.

5.3.1. Kreativa kluster och mötesplatser

Kreativa kluster och mötesplatser i Fyrbodalsregionen är Bohusfestivalen, Mötesplats Steneby, Spotlight Orust och Orust Återbruk, Ålgårds kvarn och såg samt Vrångsholmen. KKV Bohuslän - Konstnärernas kollektivverkstad och Not Quite är kreativa platser som också fungerar som kreativa kluster eller mötesplatser.

5.3.2. Ambassadörer för Form och Folk

Kreativa platser samt kreativa kluster och mötesplatser i Fyrbodalsregionen som inledningsvis kan fungera som ambassadörer för Form och Folk:

- Mötesplats Steneby, Studio Växt samt Halmens Hus, Bengtstors

- Väveriet i Mejeriet och Orust Återbruk, Orust
- Bohusfestivalen, Strömstad
- KKV Bohuslän - Konstnärernas kollektivverkstad, Tanum
- Not Quite, Åmål

5.4. Kreativa platser i Göteborgsregionen

Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn, Öckerö

I Göteborgsregionen finns både väl etablerade kreativa platser och mindre verksamheter som är under utveckling eller har utvecklingspotential.

- I Göteborg finns KKV GBG - Konstnärernas kollektivverkstad som är en viktig produktionsplats för många utövare boende både i Göteborg och utanför. Det finns också flera mindre initiativ och verksamheter, exempelvis Attic Studios, Föreningen Krutbackens Slöjd och ÖGAT som är en nystartad verksamhet i Gamlestaden. Göteborgs stad driver flera verksamheter för kreativ produktion och verksamhet, som Blå Ställets ateljé, Fixoteket, Frilabbet och Götaverkstan. Här finns också Makerspaces som Mikrofabriken och A Working Lab.
- I Kungälv finns Kungälvs vävstuga.
- I Mölndal kan nämnas Kvarnbyns Handpappersbruk och Konstkollektivet, som erbjuder arbetslokaler och är under utveckling.
- I Stenungsund ligger STATIONEN i Svenshögen, där man har en keramisk verkstad under uppbyggnad.
- På Tjörn finns Folkateljén på Egnahemsfabriken, med textil och återbruk i fokus.
- I Partille finns ett Makerspace i Kulturum och kommunen planerar ett centralt placerat hantverkskvarter, Kvarteret Kniven.
- I Ale ligger Repslagarmuseet och i Alingsås finns Centrum för bastabinne, som båda har specialkunskaper inom specifika hantverk.

5.4.1. Kreativa kluster och mötesplatser

Kreativa kluster och mötesplatser i Göteborgsregionen som kan nämnas är Egnahemsfabriken på Tjörn, Konstpidemin och KKV GBG - Konstnärernas kollektivverkstad i Göteborg, Nääs slott och slöjdseminarium i Lerum och STATIONEN i Svenshögen i Stenungsund.

5.4.2. Ambassadörer för Form och Folk

Kreativa platser samt kreativa kluster och mötesplatser i Göteborgsregionen som inledningsvis kan fungera som ambassadörer för Form och Folk:

- Centrum för bastabinne, Alingsås
- A Working Lab, Attic Studios, Föreningen Krutbackens Slöjd, KKV GBG - Konstnärernas kollektivverkstad, Konstpidemin samt Mikrofabriken, Göteborg
- STATIONEN i Svenshögen, Stenungsund
- Folkateljén och Egnahemsfabriken, Tjörn

5.5. Kreativa platser i Skaraborgsregionen

Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Skövde, Tibro, Tidaholm, Töreboda, Vara

Götene, Karlsborg, Lidköping och Tidaholm är de kommuner som främst samlar kreativa platser i Skaraborg.

- I Götene finns exempelvis Kinnekulle Tuftakademi och Smedja Therese. Här har det tidigare Kultursystem Kinnekulle haft betydelse.
- I Lidköping finns Hantverkens Hus för keramik och andra hantverk och som är under utveckling. Här finns också Kinaugnen i Väla där keramikerna kan bränna i vedugnar.
- I Tidaholm ligger Konstlitografiska verkstaden med specialkunskaper inom ett särskilt hantverk.

5.5.1. Kreativa kluster och mötesplatser

Kreativa kluster och mötesplatser i Skaraborgsregionen som kan nämnas är Hantverkens hus i Lidköping. Luftsloppet i Götene och Karlsborgs Kreatörer i Karlsborg är andra exempel på kreativa kluster och mötesplatser.

I Karlsborg finns också Forsviks kulturhantverksförening och Forsviks bruk, som båda är under utveckling till såväl kreativa platser som kreativa kluster. Forsviks kulturhantverksförening har genomfört en förstudie genom Leader Nordvästra Skaraborg, med syfte att starta ett hantverkskooperativ. Forsvik ingår också i EU-projektet BeCULTOUR tillsammans med Rydal i Marks kommun.

5.5.2. Ambassadörer för Form och Folk

Kreativa platser samt kreativa kluster och mötesplatser i Skaraborgsregionen som inledningsvis kan fungera som ambassadörer för Form och Folk:

- Kinnekulle Tuftakademi, Götene
- Hantverkens Hus och Kinaugnen i Väla, Lidköping

6. Slutsatser

Det finns idag en lång rad kreativa platser inom design och form, konsthantverk, hantverk och slöjd över i stort sett hela Västra Götaland. En del har en mer omfattande verksamhet, är väl etablerade och väl kända av både utövare och allmänhet. Andra är i mindre skala, är kända mer inom en begränsad krets, är under utveckling eller är fortfarande en vision. Här finns allt från stora kollektivverkstäder med omfattande resurser vad gäller lokaler och utrustning, till små verksamheter med begränsade utrymmen och utrustning eller med särskilda kunskaper inom ett speciellt hantverk.

En del kreativa platser omfattar flera inriktningar, såväl design och form, konsthantverk som hantverk och slöjd. Andra är mer specialiserade har ett par eller en enda inriktning. De inriktningar som verkar vara vanligast representerade är keramik, vävning, träslöjd, vilka ofta behöver specifik utrymmes-krävande utrustning, stora och/eller oömma lokaler.

Många kreativa platser är under utveckling, har planer och ambitioner att växa över tid där man vill spela en viktig roll för utövare och intresserad allmänhet. Detta gäller även flera kreativa kluster och mötesplatser. En del har stöd från region och kommun, från EU, medan andra kan ha svårt att hitta finansiering utöver eventuella medlemsavgifter. Det ideella arbetet spelar ofta en stor roll, vilket inte alltid kan vara hållbart i ett längre perspektiv. Stöd utgörs inte alltid av pengar utan kan ibland behövas också i form av bollplank, rådgivning och nätverksarbete. Behoven kan se helt olika ut beroende på verksamhet.

Det som är gemensamt för alla dessa kreativa platser, kreativa kluster och mötesplatser är en stark tro på och ett stort engagemang för det man gör och vill åstadkomma. För design och form, konsthantverk, hantverk och slöjd och den betydelse den kreativa platsen kan ha där man verkar, för en hel bygd.

7. Att ta med sig i det fortsatta arbetet

7.1 Kartläggningens resultat

Arbetet med kartläggningen har tagits emot väl av såväl utövare, branschföreträdare, företag, institutioner och offentliga verksamheter, vilka överlag har visat ett mycket positivt intresse för uppdraget. Behovet av lokaler och/eller utrustning som kan nyttjas gemensamt, av flera, är stort, samtidigt som det kan vara svårt att ha en överblick av vad som finns och var. Möjligheten att ta del av kartläggningens resultat kan för många vara en väg att få tillgång till sådana resurser och det finns alltså ett stort intresse att få ta del av det färdiga resultatet. Detta ingår dock inte i uppdraget med kartläggningen, utan får tas vidare i arbetet med utvecklingen av Form och Folk/Designnod Västra Götaland.

7.2. Nätverksarbete

Form och Folk var i sin tidigare form ett nätverk inom design och form, konsthantverk, hantverk och slöjd i Västra Götaland och kartläggningen ska enligt uppdraget utgöra ett underlag för det fortsatta arbetet med att utveckla Form och Folk/Designnod Västra Götaland. Alla kontakter som tagits under

arbetets gång och alla identifierade kreativa platser och kreativa kluster och mötesplatser ger ett omfattande material för just ett sådant nätverksarbete. För många verksamheter kan det vara mycket betydelsefullt med det stöd och den inspiration ett sådant nätverk kan utgöra.

7.3. Resurser inom universitet och högskola

Kartläggningen har inte omfattat produktionslokaler och/eller -utrustning som finns inom utbildningsområdet; universitet, högskola och yrkeshögskola, ungdomsskola. De resurser som finns inom universitet och högskola/yrkeshögskola skulle i vissa fall kunna tillgängliggöras för utövare under särskilda förutsättningar. Här finns exempel på specialutrustning och verkstäder som inte alltid utnyttjas fullt ut av respektive utbildning och som eventuellt skulle kunna tillgängliggöras för utövare. Exempelvis kan nämnas de verkstäder som HDK-Valand har både i Göteborg och på Stenebyskolan i Dals-Långed, Chalmers nya lärandemiljö Tracks i Göteborg eller yrkeshögskolans verkstäder i olika kommuner i regionen. Detta kräver dock en annan fördjupning och en diskussion med respektive huvudman och ingår inte i uppdraget för denna kartläggning.

7.4. Uppföljning

Föreliggande kartläggning ger en övergripande nulägesbeskrivning, våren 2022, av kreativa platser för småskalig, hantverksmässig produktion inom design och form, konsthantverk, hantverk och slöjd i Västra Götaland. Då uppdragsområdet utvecklas kontinuerligt bör kartläggningen följas upp med jämna mellanrum för en aktuell bild av kreativa platser, kluster och mötesplatser i Västra Götaland.

”Det behövs verkstäder både för att dela på utgifter, men också för det sociala och att man kan ge varandra jobb och ta större uppdrag.”⁵

---

⁵ Hanne Gustafsson, processledare, DaCapo, Mariestad

Bilaga

Källor

Intervjuer/kontakter

Boråsregionen Sjuhärad

Utövare

- Lena Persson, Nedergårdens Garn, Bollebygd
- Lena Persson, Marks Kollektiva Verkstad, Kinna, Mark
- Lene Madsen, hantverksgruppen Akleja, Rydal, Mark
- Jennie Waldén, Lustigkulle, Tranemo
- Kjell Svensson, Glasets hus, Limmared, Tranemo
- Linn Eriksson, Väveriet, Uddebo, Tranemo
- Åsa Starrén, Ateljé Så Unik, Väveriet, Uddebo, Tranemo
- Johanna Brandt, Johannas garnkammare, Vårgårda

Institutioner, företag, föreningar, m. fl. (i urval)

- Lilie Drugge, verksamhetsutvecklare, Studieförbundet Vuxenskolan Sjuhärad, Bollebygd
- Robert Hagström, kultur- och fritidschef, Bollebygds kommun
- Adrian Zethraeus, projektledare, Science Park Borås, Borås
- Erik Valvring, verksamhetsledare, DoTank/Circular Hub, Borås Science Park, Borås
- Frida Stålhandske, producent, Fashion Textile Center, Borås
- Henrik Olsson, Verksamhetsansvarig Kulturarv, Innovatum Science Center, Trollhättan
- Ida Burén, kulturchef, Borås stad
- Ingrid Nyman, Creative Cluster, Borås
- Lisa Belfrage, Navet, Borås Science Park, Borås
- Nanette Espinasse, projektledare, Form och Folk, Textilmuseet, Borås
- Camilla Olsson, näringslivsutvecklare, Näringslivskontoret, Marks kommun
- Malin Silow, näringslivsutvecklare, Näringslivskontoret, Marks kommun
- Christina Schearer, intendent, Rydals museum, Mark
- Catrin Wolgner, kultursekreterare, Svenljunga kommun
- Johanna Gustafsson, kultursamordnare, Tranemo kommun
- Camilla Palm, VD, Näringsliv Ulricehamn, Ulricehamns kommun
- Johanna Heleander, näringslivssamordnare, Center of Innovation, Vårgårda kommun
- Ulrika Kullenberg, museichef, Textilmuseet, Borås
- Frida Uneback-Malm, verksamhetsledare, Kulturskolan, Borås

Fyrbodal

Utövare

- Elisabet Staf, Återbruket/Väveriet i Mejeriet, Orust
- Elsa Dahlstrand, väverska, Åmål
- Emelie Rygfelt Wilander och Ulrika Aneer, Långeds Garderob/Sömnadsförmedlingen, Bengtsfors
- Joe Clark, Studio Växt, Bengtsfors
- Lina Edberg, processledare, Östra Orust Kultursystem, Orust
- Malin Palm, samordnare, Not Quite, Åmål
- Miriam Ekeholt, konstnär, Strömstad
- Rasmus Heyman, ordförande, Föreningen Vrångsholmen, Tanum
- Thomas Örn, ordförande, Nätverket utveckling och kultur i Fåglavik, Herrljunga

Institutioner, företag, föreningar, m. fl. (i urval)

- Anders Lindgren, verksamhetsledare, Mötesplats Steneby, Bengtsfors
- Anette Prior, museichef, Bohusläns museum, Uddevalla

- Stella Pihlback, program- & konferensansvarig, Bohusläns museum, Uddevalla

Göteborgsregionen

Utövare

- Arne Boström, Inlands hemslöjdsförening, Kungälv
- Bibbi Forsman, keramiker, Göteborg
- Heike Tiede, ordförande, Lerverk, Göteborg
- Johan Redtop Larsson, Ringöns nätverk, Göteborg
- Johanna Wirell, [a]industri, Göteborg
- Karin Roy Andersson, smyckeskonstnär, Four Gallery, Göteborg
- Lisa Holmberg, keramiker, Ateljé Bräm, Göteborg
- Rosanna Elfstrand, ägare, Attic Studio, Göteborg
- Tinna Harling, projektledare, Egnahemsfabriken, Tjörn
- Veronica Odsvik, Föreningen Krutbacken, Göteborg

Institutioner, företag, föreningar, m. fl. (i urval)

- Anna Elzer Oscarson, ordförande, Svensk Form Väst, Göteborg
- Anne-Marie Myllykangas, verksamhetsutvecklare, Studieförbundet Vuxenskolan Väst, Tjörn
- Charlotta Eidenskog, verksamhetsledare, Konstpedemin, Göteborg
- Claes Boman, projektledare, Bagih/Higab, Göteborg
- Ebba Kullin, Akademiska Hus, Göteborg
- Helena Hansson, universitetsadjunkt, Enheten för Design, HDK-Valand Högskolan för konst och design, Göteborg
- Jonaz Björk, digital scenograf, A Working Lab, Akademiska Hus, Göteborg
- Katarina Andersson, enhetschef, Konsthantverk & fri konst, HDK-Valand Högskolan för konst och design, Göteborg
- Maria Sidén, VD, Nääs Slott, Lerum
- Simon Haggren, A Working Lab/Makerspace, Akademiska Hus, Göteborg
- Terese William, projektledare, Konsthantverkscentrum, Göteborg
- Ulrika Johannesson, Castellum, Göteborg

Skaraborg

Utövare

- Börje Eriksson, keramiker, Vedbränt i Väla, Lidköping
- Hans Sjöberg, Föreningen Karlsborgs Kreatörer, Karlsborg
- Helena Larsdotter, PS Studios, Lidköping
- Linnea Lindgren, smed, Forsviks kulturhantverk, Karlsborg
- Tina Frausin, textilkonstnär, Hällekis, Götene

Institutioner, företag, föreningar, m. fl. (i urval)

- Hanne Gustafsson, processledare, Artifex, Mariestad
- Ingrid Skarp, Kreativa Aktörer Skaraborg
- Jan Johansson, VD, Forsviks bruk, Karlsborg
- Joakim Wängblad, fastighetsutvecklare, Rörstrands Center, Lidköping
- Maria Henriksson, avdelningschef, Da Capo, Mariestad
- My Johansson Dufva, VD, Rörstrands museum, Lidköping
- Ola Andersson, VD, Porslinsfabriken i Lidköping
- Ola Andersson, VD, Porslinsfabriken i Lidköping AB, Lidköping
- Paula Karlsson, rektor/VD, Formakademien i Lidköping AB, Lidköping
- Yasmin A-Lindberg, verksamhetsutvecklare, Studieförbundet Vuxenskolan Skaraborg

Kommuner⁶

Bengtsfors kommun

- Anna Hjelmberg, kultur och fritidschef
- Jeanette Lindh Svanqvist, näringslivsutvecklare

Bollebygds kommun

- Fia Wickström, Näringslivschef, Kommunstyrelseförvaltningen
- Robert Hagström, kultur- och fritidschef, Utbildningsförvaltningen

Borås kommun

- Ida Burén, kulturchef, Kulturförvaltningen

Färgelanda kommun

- Therese Dahlgren Jarske, biblioteksassistent

Göteborgs stad

- Emma Öhrwall, vik samordnare, Sharing Cities
- Kerste Broberg, utvecklingsledare, Kulturförvaltningen
- Matilda Lindvall, projektledare, Business Region Göteborg
- Rasmus Heyman, gruppchef KKN, Business Region Göteborg
- Vanja Larberg, utvecklingsledare, Kulturförvaltningen
- Åsa Nohlström, utvecklingsledare, Kulturförvaltningen

Hjo kommun

- Christer Svensson, kultur-, turism- och fritidschef
- Maria Setzer, kulturstrateg

Karlsborgs kommun

- Johanna Marström, kultursamordnare, Kultur och fritidsförvaltningen

Kungsbacka kommun (ingår in Västra Götalandsregionen)

- Sofia Rosén, verksamhetschef Bibliotek, kulturliv & turism, Kultur & Fritid
- Ulrika Granfors, förvaltningschef, Kultur & Fritid

Kungälv kommun

- Robin Gillenskog, kultursamordnare kultur för vuxna

Lidköpings kommun

- Malin Olsson Lundqvist, utvecklingsledare Internationalisering och landsbygd, Näringslivsenheten

Mariestads kommun

- Martin Hermansson, kultursamordnare

Marcks kommun

- Malin Silow och Camilla Olsson, näringslivsutvecklare, Näringslivskontoret

Melleruds kommun

- Jenni Hagman, näringslivsutvecklare, Tillväxtenheten

Mölnåls stad

- Sara Sivre, kultursamordnare barn och unga, Kultur- och fritidsförvaltningen

Orusts kommun

- Rickard Wennerberg, kultur- och bibliotekschef

Partille kommun

- John Carlsson, projektledare, Kultur- och fritidsförvaltningen
- Kristina Svensson, förvaltningschef, Kultur- och fritidsförvaltningen

Skövde kommun

- Jenny Skarstedt, kulturchef, Sektor medborgare och samhällsutveckling

Sotenäs kommun

- Carl Forsberg, kultursekreterare

Strömstads kommun

- Tove Meyer, kulturansvarig

---

⁶ Kommuner som ej svarat: Ale, Alingsås, Dals-Ed, Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Herrljunga, Härryda, Lerum, Lilla Edet, Lysekil, Munkedal, Skara, Stenungsund, Töreboda, Vårgårda.

Svenljunga kommun

- Catrin Wolgner, kultursekreterare

Tanums kommun

- Birgitta Sparre, kultur- och fritidschef

Tibro kommun

- Felicia Lans, koordinator, Tillväxt Tibro

Tidabolms kommun

- Åsa Sjögren, nämndsekreterare Kultur- och fritidsförvaltningen

Tjörns kommun

- Emma Brattgård, förvaltningschef kultur- och fritid

Tranemo kommun

- Johanna Gustafsson, kultursamordnare

Trollhättans kommun

- Karin Stammarnäs, områdeschef Kultur

Uddevalla kommun

- Sophie Carling, näringslivsutvecklare

Ulricehamns kommun

- Camilla Palm, VD, Näringsliv Ulricehamn

Vara kommun

- Per Kärnblad, Utredningssekreterare, Kansliavdelningen

Vänersborgs kommun

- Malin Haglund, enhetschef kultur, Kultur- och fritidsförvaltningen

Åmåls kommun

- Sara Vogel Rödin, kulturchef, Kulturförvaltningen

Öckerö kommun

- Lotta Magnusson Nyberg, kultursamordnare

Kommunalförbund

Fyrbodals kommunalförbund

- Ida Svanberg, kulturstrateg

Skaraborgs kommunalförbund

- Isabel Eriksson, kulturstrateg

Göteborgsregionen

- Julia Boström, processledare kultur

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund

- Lisa Häger, kulturstrateg

Västra Götalandsregionen

- Katarina Karlsson, hemslöjds konsulent, Förvaltningen för kulturutveckling
- Therese Ytter, konsulent litteratur, Förvaltningen för kulturutveckling

Dokument (i urval)

- *NU! – Genomlysning av design, slöjd och konsthantverk i Västra Götalandsregionen.* Västra Götalandsregionens kulturnämnd, december 2003. Katarina Karlsson
- *Designstad Göteborg!? - Genomlysning av design och konsthantverk i Göteborg.* Göteborgs kulturförvaltning, december 2003. Ann Bergström och Lasse Brunnström
- *Allt finns i Göteborg! Genomlysning av kulturella och kreativa näringar inom mode, design, konsthantverk och arkitektur i Göteborg.* Göteborgs stad, Kulturförvaltningen. Rapport 2018. Ann Bergström

- *Var görs kulturen? Kreativa verksamheters lokalisering i Göteborg.* Göteborgs Stad kulturförvaltning, rapport 2021. Vanja Larberg, Ylva Berglund, Malin Schiller, Åsa Nohlström, Anette Lindgren (ISBN 978-91-985957-4-1)
- *Make Space for Verkstad – Mapping of Creative Spaces in Skåne, Sweden.* Februari 2022. Lunds Universitet och Future by Lund, Lund
- *Makerspaces in Gothenburg, MAP.* Studentarbete: Kartläggning av Emiline Elangovan 2022. CTH Chalmers Tekniska Högskola

Digitala källor⁷ (i urval)

- <http://bottnafjorden.se/samverkan/>
- <http://www.makersofsweden.se/>
- <https://motesplatssteneby.se/>
- <https://orustkultursystem.se/category/kartlaggning-av-ostra-orust/>
- <https://s-p-o-k.se/sv/om-spok/spok-vaestra-goetaland>
- <https://www.facebook.com/FOLKKOCHFORM/>
- <https://www.gbgmake.se/>
- <https://www.gotene.se/naringslivocharbete/natverkochnyhetsbrevforforetagare/kultursystemkinnekulle.262131.html>
- https://www.instagram.com/folkochform_vgr/
- <https://www.local-context.com/>
- <https://www.smartakartan.se/goteborg>
- <https://www.vgregion.se/f/kulturutveckling/regional-utveckling-och-tjanster/kultur-och-konstarter/slojd/slojdregionen/slojdbesoksmal/>
- <https://www.vgregion.se/f/kulturutveckling/regional-utveckling-och-tjanster/samhallsutveckling/Kulturturism/becultour/>
- <https://www.futurebylund.se/post/de-vill-bygga-broar-mellan-kreativitetens-ensamma-oar>

---

⁷ Utöver hemsidor i kartläggningens förteckning

